

Het publiek wordt als vanzelf meegesleurd in het onvermijdelijke

Aangrijpende Heebink in energieke 'Medea'

THEATER

Medea

Toneelgroep Amsterdam

★★★★★

Ze heet niet meer Medea, maar Anna. Ze komt net thuis na een opname vanwege een troebel akkefietje met echtgenoot Lucas. Stralend staat ze daar, verwachtingsvol, jong zelfs op een video-uitvergroting, maar haar Lucas blijkt de onschuld van dat gehoopte nieuwe begin al lang voorbij. Even is er een ticje in die blije ogen.

Zo zwart als het decor van de (pas uitgebrachte) 'Maria Stuart', zo wit en even abstract is het toneelbeeld in 'Medea'. Als ware het gestileerd neutrale van niet-kleuren een nieuw stijlkenmerk van Toneelgroep Amsterdam. Om niet het zicht op ontwikkelingen binnen de tragedies af te leiden.

Er zijn meer (door de tijdgeest) aangestuurde parallellen. Zoals het licht documentaire karakter, dat hier zit in het videodagboek, dat beide zoons van de titelfiguur bijhouden. Alles bedoeld om de betekenis van een oud verhaal direct te verbinden met het heden.

Toch is de manier waarop de Zwitsers-Australische gastregisseur Simon Stone dat doet gans anders dan Ivo van Hove. Laat Van Hove het origineel intact, Stone mengt dat met een vergelijkbaar, eigentijds voorval tot een nieuw, modern drama. Waar een hedendaags publiek zich makkelijker toe kan verhouden. In dit geval het ware verhaal van een Amerikaanse die, in de jaren negentig, haar kinderen ombrengt als haar man haar dreigt te verlaten.

Mede door zijn acteurs er op te laten improviseren, heeft Stone een voorstelling gecreëerd, die sterk in het nu staat, maar gelukkig evenmin de universele kracht van Euripides' 'Medea' loslaat. Het is niet alleen het overspel van haar man, maar de manier waarop zij buitenspel komt te staan, die Anna tot haar daden drijven.

Wordt Medea bij Euripides als vreemdelinge gepasseerd doordat koning Kreon zijn dochter als bruid aan Jason aanbiedt, bij Stone moet Anna haar werkspasje inleveren bij de gemeenschappelijke baas van een hoogstaand bedrijf, die intussen Lucas kans biedt op een hoge positie via zijn dochter. De zoveelste vernedering.

Stone heeft de scènes zo messcherp door elkaar gesneden dat deze 'Medea' tegen alle deprimerende anekdotiek in een wonderlijke energie uitstraalt, die het publiek als vanzelf meesleurt in het onvermijdelijke. Iets meer verklarend dan confronterend, wat jammer is, al blijft de kindermoord een schok.

Zeker zoals Marieke Heebink deze vrouw speelt. Tegenover een uitnemende Aus Greidanus jr., als de bloedserieus zijn ambitieuze pik na lopende Lucas, is zij ongeëvenaard in haar stemmingswisselingen. Gepassioneerd, kleintjes, grillig, ontredderd, vrijmoedig. En aldoor schemert die haar tot fatale actie dwingende wanhoop in haar ogen. Hartverscheurend.

HANNY ALKEMA

In Amsterdam onderstrepen de bandleiden van Triggerfinger nog eens hun reputatie als podiumbeesten

Medea-acteurs, vlnr: Aus Greidanus jr, David Kempers, David Roos en Marieke Heebink. FOTO SANNE PEPER